

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
STRATEGINIŲ KOMPETENCIJŲ GRUPĖ**

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO

„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. BIRŽELIO 13 D. NUTARIMO NR.

569 „DĖL LIETUVOS MOKSLO TARYBOS KOMITETŲ NARIŲ PATVIRTINIMO“

PAKEITIMO“ PROJEKTO

(TOLIAU - PROJEKTAS)

TAP Nr. 21-279; TAIS Nr. 21- 21602

2021-04-12 Nr. NV-678

Vilnius

Rengėjas: Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

Tikslas: atnaujinti Lietuvos mokslo tarybos narių sudėtį, pasibaigus narių kadencijoms.

Esama situacija: Lietuvos mokslo tarybos (toliau – Taryba) struktūra, jos tvirtinimo bei Tarybos sudarymo tvarka apibrėžta Tarybos nuostatuose, patvirtintuose Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. XIII-499 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai):

- Tarybą sudaro Tarybos valdyba (toliau – valdyba), du ekspertų komitetai – Humanitarinių ir socialinių mokslų komitetas ir Gamtos ir technikos mokslų komitetas – ir Mokslo fondas.
- Tarybą sudaro 33 nariai: Tarybos pirmininkas, Tarybos pirmininko pavaduotojai, Tarybos mokslinis sekretorius, Tarybos nariai, dirbantys valdyboje, Humanitarinių ir socialinių mokslų komitete ir Gamtos ir technikos mokslų komitete.
- Tarybos pirmininką ir du jo pavaduotojus (Humanitarinių ir socialinių mokslų komiteto ir Gamtos ir technikos mokslų komiteto pirmininkus) Vyriausybės teikimu tvirtina Seimas.
- Tarybos valdybos narius bei komitetų narius, mokslinį sekretorių švietimo ir mokslo ministro teikimu tvirtina Vyriausybė.

Tarybos nariai skiriami penkerių metų kadencijai ir ne ilgiau kaip dviem kadencijom iš eilės.

Esmė: 2020 m. gruodžio 30 d. baigėsi šių paskirtų Tarybos narių kadencijos: Pavelo Duchovskio, Alberto Bitino, Gedimino Valkiūno, Prano Šerpyčio, Limo Kupčinsko, Miko Vaicekausko, Liutauro Kraniausko, Sauliaus Pivoro, Darijaus Beinoravičiaus ir Redos Zimpmann.

Naujų Tarybos komitetų narių atrankai organizuoti švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu buvo sudarytos dvi mokslininkų atrankos grupės, kurioms buvo pavesta atrinkti 8 kandidatus į Tarybos Humanitarinių ir socialinių mokslų komiteto narius ir 10 kandidatų į Tarybos Gamtos ir

technikos mokslų komiteto narius. Atrankos grupės skelbė viešą konkursą dėl kandidatų į Tarybos komitetų narius teikimo ir pateikė siūlomus kandidatus. Išnagrinėjus pateiktus pasiūlymus ir konsultuojantis su Tarybos pirmininku ir Tarybos valdyba, iš mokslininkų atrankos grupių pasiūlytų narių buvo atrinkti 4 kandidatai į Tarybos Humanitarinių ir socialinių mokslų komitetą ir 5 kandidatai į Tarybos Gamtos ir technikos mokslų komitetą. Kandidatų į Tarybos komitetų narius sąrašas buvo paskelbtas viešai visuomenės nuomonei pareikšti ir atsižvelgiant į gautas nuomones:

1) *Tarybos Humanitarinių ir socialinių mokslų komiteto naujos kadencijos nariais siūlomi:*

- Liutauras Kraniauskas, Klaipėdos universiteto Socialinių pokyčių studijų centro direktorius (socialinių mokslų srities sociologijos kryptis) (antrai kadencijai),
- Mikas Vaicekaskas, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Tekstologijos skyriaus vadovas (humanitarinių mokslų srities filologijos kryptis)(antrai kadencijai),
- Inga Vinogradnaitė, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto docentė (socialinių mokslų srities politikos mokslų kryptis),
- Justinas Žilinskas, Mykolo Romerio universiteto Tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės instituto profesorius (socialinių mokslų srities teisės kryptis);

2) *Tarybos Gamtos ir technikos mokslų komiteto naujos kadencijos nariais siūlomi:*

- Edita Baltrėnaitė-Gedienė, Vilniaus Gedimino technikos universiteto Aplinkos inžinerijos fakulteto Aplinkos apsaugos instituto vyriausioji mokslo darbuotoja (technologijos mokslų srities aplinkos inžinerijos kryptis),
- Laimas Virginijus Jonaitis, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos Medicinos fakulteto Gastroenterologijos klinikos profesorius (medicinos ir sveikatos mokslų srities medicinos kryptis),
- Antanas Verikas, Kauno technologijos universiteto Elektros ir elektronikos fakulteto Elektros energetikos sistemų katedros profesorius (technologijos mokslų srities informatikos inžinerijos kryptis),
- Evaldas Samalavičius, Klaipėdos universitetinės ligoninės Chirurgijos departamento vadovas (medicinos ir sveikatos mokslų srities medicinos kryptis),
- Julius Žilinskas, Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos fakulteto Duomenų mokslo ir skaitmeninių technologijų instituto vyriausiasis mokslo darbuotojas (gamtos mokslų srities informatikos kryptis).

Lietuvos mokslininkų sąjunga, Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjunga ir Vilniaus universitetas pasiūlė dr. Redą Zimpmann antrajai kadencijai - kandidate į Tarybos mokslinio sekretoriaus poziciją.

Derinimas: Projektas buvo paskelbtas Teisės aktų projektų informacinėje sistemoje.

Dalykinio vertimo išvada:

Tarybos komitetų narių atranka – tai viešas ir atviras konkursas, kurį organizuoja ir koordinuoja Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, tačiau atrankos grupes sudaro mokslininkai, todėl lemiamą žodį atrankos procese taria akademinė bendruomenė. Šio proceso metu akademinė bendruomenė iš paraiškas pateikusių savo bendruomenės narių išrenka atstovus į Tarybos komitetus. Pagal faktinį procesą tai iš dalies galėtų būti prilyginta savireguliacijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai vykdant proceso organizatoriaus funkcijas.

Tuo tarpu Tarybos nuostatais numatytu reguliavimu sukuriamą situaciją, kuomet pačios akademinės bendruomenės atviro ir viešo konkurso būdu išsirinktus narius turi papildomai patvirtinti Vyriausybė. Svarstyтина šio veiksmo pridėtinė vertė, nes Vyriausybė neturi jokių prielaidų persvarstyti ar pakartotinai įvertinti siūlomas Tarybos narių kandidatūras. Antra vertus, toks pakartotinis vertinimas būtų netgi netikslingas. Tad darytina išvada, kad Vyriausybė yra įpareigota tiesiog atlikti techninį formalų veiksmą. Todėl manytina, kad aptartas reguliavimas yra galimai sukuriantis Vyriausybei neproporcingą ir nepagrįstą administracinę naštą, todėl būtų tikslinga jį sistemiskai įvertinti.

Atsižvelgiant į tai, siūlytume protokoliniu sprendimu pavesti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai inicijuoti diskusijas su Taryba, akademinė bendruomene, kitais suinteresuotais asmenimis dėl tikslingumo atsisakyti įpareigojimo Vyriausybei tvirtinti Tarybos narius ir apie sprendimus informuoti Vyriausybės kanceliariją iki 2021 m. birželio 30 d.

Projektą siūloma svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Vyresnioji patarėja

Jolita Bočiarovienė